

Vergaderjaar 2020–2021

21 109

Uitvoering EG-Richtlijnen

S

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 januari 2021

Hierbij bied ik u het periodieke overzicht aan van de stand van zaken bij de implementatie van EU-richtlijnen in de Nederlandse wet- en regelgeving aan het einde van het vierde kwartaal van 2020¹.

In deze brief wordt eerst ingegaan op de implementatieachterstand zoals die op 31 december 2020 gold. Daarna worden de oorzaken van deze achterstand behandeld en worden de richtlijnen die het volgende kwartaal moeten worden geïmplementeerd genoemd. Vervolgens volgt een opsomming van de ingebrekestellingprocedures die de Europese Commissie tegen Nederland is gestart als gevolg van niet-tijdige implementatie. Mede op verzoek van uw Kamer zijn ook de lopende infracties wegens (vermeende) onjuiste implementatie in het overzicht ingebrekestellingen per departement² opgenomen.

Huidige achterstand

De achterstand per 1 januari 2021 bedroeg 10 richtlijnen t.o.v. 9 in het vorige kwartaal. In het 4de kwartaal van 2020 zijn 3 achterstallige richtlijnen geïmplementeerd. Er zijn in dit kwartaal 4 nieuwe richtlijnen in overschrijding bijgekomen.

De 10 achterstallige richtlijnen zijn aan de volgende ministeries toegeëld: EZK (3), FIN (2), IenW (5).

De overschrijding van de implementatiedatum varieert sterk, van 1 tot 439 dagen. Een exacte aanduiding van de overschrijding per richtlijn is te vinden in bijgevoegd kwartaaloverzicht. Door een administratief misverstand staat EZK richtlijn (EU) 2018/1972 (Europees wetboek voor elektronische communicatie) niet vermeld in dat overzicht.

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Inhoudelijke ondersteuning.

² Ter inzage gelegd bij de afdeling Inhoudelijke ondersteuning.

Achterstanden en hun oorzaken

Wat betreft de oorzaken voor de implementatieachterstand ultimo vierde kwartaal 2020 speelt een aantal factoren een rol. Deze factoren worden hieronder per ministerie toegelicht.

EZK

UITVOERINGSRICHTLIJN (EU) 2018/1581 VAN DE COMMISSIE van 19 oktober 2018 tot wijziging van Richtlijn 2009/119/EG van de Raad wat betreft de methoden voor de berekening van de opslagverplichtingen.

Uiterste implementatiedatum 19 oktober 2019

Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2018/1581 wordt geïmplementeerd door middel van een wijziging van de Wet voorraadvorming aardolieproducten 2012. Op 30 december jl. is het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer verzonden. De implementatie is vertraagd door de samenloop met een wetswijziging ter uitvoering van nationaal beleid rondom voorraadvorming.

Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (herschikking)

Uiterste implementatiedatum 21 december 2020

Richtlijn (EU) 2018/1972 wordt geïmplementeerd door een wijziging van de Telecommunicatiewet en van daaronder vallende uitvoeringsregeling. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Telecommunicatiewet is in december 2020 voor advies voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State. De voorbereiding van het wetsvoorstel heeft meer tijd gekost dan voorzien vanwege in het bijzonder nader onderzoek dat moest worden uitgevoerd naar de gevolgen van de richtlijn voor gemeenten. Overigens zijn reeds enkele prioritaire onderdelen van de richtlijn geïmplementeerd, betreffende (i) toegangsregulering in geval van replicatiebelemmeringen, (ii) het overstappen van teleco-aanbieder en (iii) geografisch onderzoek van netwerken. De hiertoe strekkende wijziging van de Telecommunicatiewet en van het Besluit universele dienstverlening en eindgebruikersbelangen is op 21 december 2020 in werking getreden.

RICHTLIJN (EU) 2019/944 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU (herschikking)

Uiterste implementatiedatum 31 december 2020

Richtlijn (EU) 2019/944 wordt geïmplementeerd door een voorstel van wet houdende regels over energiemarkten en energiesystemen (Energiewet). Het voorstel voor een Energiewet is op 17 december jl. ter consultatie aangeboden. De internetconsultatie is te vinden op www.internetconsultatie.nl/Energiewet. De implementatie is vertraagd door de complexiteit van het doorgronden van het bereik en de betekenis van de richtlijnvoorschriften en het noodzakelijke overleg met de stakeholders.

FIN

RICHTLIJN (EU) 2018/843 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2015/849 inzake de voorkoming van het gebruik van het finan-

ciële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, en tot wijziging van de Richtlijnen 2009/138/EG en 2013/36/EU

Uiterste implementatiedatum 10 januari 2020

Bepaalde onderdelen van richtlijn 2018/843 kennen een uiterste implementatiedatum van 10 januari 2020. Nederland is op 13 februari 2020 voor die onderdelen in gebreke gesteld; de termijn voor herstel was in verband met de COVID-19 pandemie verlengd tot 15 juni 2020. Omzetting van bedoelde onderdelen geschiedt via de Implementatiewet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn en de Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten. De Implementatiewet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn is op 21 april 2020 door de Eerste Kamer aanvaard en op 21 mei 2020 in werking getreden. De Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten is op 23 juni 2020 door de Eerste Kamer aanvaard en op 8 juli 2020 in werking getreden met uitzondering van de onderdelen die zien op het centraal registreren van uiteindelijk belanghebbenden welke op 27 september 2020 in werking zijn getreden. Op korte termijn wordt het wetsvoorstel Implementatiewet registratie uiteindelijke belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies ingediend bij de Tweede Kamer. Hiermee wordt artikel 31 van de richtlijn geïmplementeerd, waarvoor de implementatietermijn verstreek op 10 maart 2020.

RICHTLIJN (EU) 2019/879 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 20 mei 2019 tot wijziging van Richtlijn 2014/59/EU met betrekking tot de verliesabsorptie- en herkapitalisatiecapaciteit van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en Richtlijn 98/26/EG

Uiterste implementatiedatum 28 december 2020

Voor lidstaten uit de eurozone wordt Richtlijn (EU) 2019/879 deels geïmplementeerd door Verordening (EU) 2019/877. Wat er overblijft, moet door Nederland zelf worden geïmplementeerd. Dit gebeurt voornamelijk door wijzigingen van de Wet op het financieel toezicht, alsmede door enkele wijzigingen van de Faillissementswet. De termijn voor publieksconsultatie van het wetsvoorstel en de toelichting is verstreken op 21 januari 2021. Het voornemen bestaat om nog in het eerste kwartaal van 2021 de Raad van State om advies te verzoeken. Naar verwachting vindt inwerkingtreding plaats in de tweede helft van 2021. De implementatie is vertraagd vanwege de complexiteit van de materie en enkele verschillen tussen de verordening en de richtlijn.

I&W

RICHTLIJN 2014/45/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de periodieke technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens en tot intrekking van Richtlijn 2009/40/EG.

Uiterste implementatiedatum 20 mei 2017.

Richtlijn 2014/45/EU is met ingang van 1 januari 2021 volledig geïmplementeerd. Met ingang van die datum is de APK-plicht voor landbouw- en bosbouwtrekkers op wielen met een maximumconstructiesnelheid van meer dan 40 km/u geregeld. Met de Wet van 20 mei 2020 tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met de implementatie van richtlijn 2014/45/EU alsmede ter invoering van een registratie- en kentekenplicht voor landbouw- en bosbouwtrekkers, motorrijtuigen met beperkte snelheid, mobiele machines en aanhangwagens die uitsluitend bestemd

zijn om daardoor te worden voortbewogen en het niet meer toelaten tot het verkeer van nieuwe motorrijtuigen met beperkte snelheid (Stb. 2020, 167) is onder meer de verplichte registratie van landbouw- en bosbouw-trekkers geregeld. Dat maakt effectieve handhaving van de APK-plicht mogelijk. Die APK-plicht is geregeld in het Besluit voertuigen, met het Besluit van 4 december 2020 tot wijziging van het Besluit voertuigen, het Kentekenreglement, het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 en enige andere besluiten ter implementatie van richtlijn nr. 2014/45/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de periodieke technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens en tot intrekking van Richtlijn 2009/40/EG (PbEU 2014, L 127) en enige andere wijzigingen (Stb. 2020, 505) en verder uitgewerkt in de Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, van 30 december 2020, nr. IENW/BSK-2020/143233, tot wijziging van enkele ministeriële regelingen in verband met de invoering van een APK-, registratie- en kentekenplicht voor landbouw- en bosbouwtrekkers en een registratie- en kentekenplicht voor motorrijtuigen met beperkte snelheid en mobiele machines en enige andere wijzigingen (Stcrt. 2021, 568).

***RICHTLIJN (EU) 2018/645 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 18 april 2018 tot wijziging van Richtlijn 2003/59/EG betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen en Richtlijn 2006/126/EG betreffende het rijbewijs.
Uiterste implementatiedatum 22 mei 2020.***

Richtlijn (EU) 2018/645 wordt geïmplementeerd door middel van wijzigingen van de Wegenverkeerswet 1994, het Reglement rijbewijzen en de Regeling vakbekwaamheid bestuurders 2012. De implementatie is vertraagd doordat eerst enkele uitvoeringsvraagstukken moesten worden besproken en opgelost. Daarbij speelde ook een rol dat na de vaststelling van de richtlijn contact is gezocht met de Europese Commissie over de uitleg en uitvoering van de richtlijn. Begin februari 2020 heeft lenW de Europese Commissie tijdens een expertmeeting op de hoogte gebracht van de vertraging. Ook andere lidstaten hebben aangegeven de richtlijn pas in het najaar te implementeren. Het wetsvoorstel tot implementatie van de richtlijn is op 15 mei 2020 ingediend bij de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel is als hamerstuk geagendeerd voor de plenaire vergadering van 21 januari 2021. De lagere regelgeving kan pas in procedure worden gebracht als de Tweede Kamer het wetsvoorstel heeft aangenomen.

***RICHTLIJN (EU) 2018/852 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 94/62/EG betreffende verpakking en verpakkingsafval.
Uiterste implementatiedatum 5 juli 2020***

Richtlijn (EU) 2018/852 wordt geïmplementeerd door middel van wijzigingen van het Besluit beheer verpakkingen 2014 en de Regeling formulier verslaglegging verpakkingen. De implementatie is vertraagd doordat eerst enkele (uitvoerings)vraagstukken moesten worden uitgezocht met betrekking tot de nieuwe circulaire- en recyclingdoelstellingen. Daarbij speelde een rol dat met deze nieuwe richtlijn de berekeningsmethode voor recycling is vernieuwd. Bij brief van 2 juli 2020 (Kamerstukken II, 2019/20, 28 694, nr. 136) is de Tweede Kamer geïnformeerd over de nieuwe doelstellingen ten aanzien van verpakkingen. Het ontwerpbesluit tot implementatie van de richtlijn is op 30 oktober 2020 aangeboden aan de Staten-Generaal in het kader van de voorgeschreven voorhangprocedure. Daarna volgt begin 2021 technische notificatie en

advisering door de Raad van State. Het streven is erop gericht de implementatie, inclusief de lagere regelgeving, op 1 juli 2021 bekend te maken.

RICHTLIJN (EU) 2018/851 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen.

Uiterste implementatiedatum 5 juli 2020

Richtlijn (EU) 2018/851 is (tijdig) geïmplementeerd met de Implementatiewet wijziging EU-kaderrichtlijn afvalstoffen (Stb 2020, 158) en het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (Stb. 2020, 375). Daarnaast volgt nog implementatie via een wijziging van het Landelijk afvalbeheerprogramma (LAP3) en vaststelling van het Afvalpreventieprogramma. Van beide programma's is de wijziging respectievelijk vaststelling ervan eind 2020 afgerond. Hiervan zal in januari 2021 mededeling worden gedaan aan de Europese Commissie. Daarmee is de implementatie van de Richtlijn (EU) 2018/851 volledig afgerond.

RICHTLIJN (EU) 2020/612 VAN DE COMMISSIE van 4 mei 2020 tot wijziging van Richtlijn 2006/126/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende het rijbewijs

Uiterste implementatiedatum 1 november 2020

Richtlijn (EU) 2020/612 wordt geïmplementeerd door middel van wijzigingen van het Reglement rijbewijzen. Vanwege de korte implementatietermijn van minder dan zes maanden was het niet mogelijk binnen die termijn te implementeren. Nog deze maand zal de algemene maatregel van bestuur tot implementatie in het Staatsblad worden gepubliceerd. De inwerkingtreding zal, omwille van een goede uitvoerbaarheid, plaatsvinden met ingang van 1 maart 2021.

Richtlijnen die in het volgende kwartaal moeten worden geïmplementeerd om overschrijding te voorkomen

EZK

- RICHTLIJN (EU) 2019/1 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 11 december 2018 tot toekenning van bevoegdheden aan de mededingingsautoriteiten van de lidstaten voor een doeltreffendere handhaving en ter waarborging van de goede werking van de interne markt
Uiterste implementatiedatum 4 februari 2021

SZW

- RICHTLIJN (EU) 2019/130 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 16 januari 2019 tot wijziging van Richtlijn 2004/37/EG betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene of mutagene agentia op het werk
Uiterste implementatiedatum 20 februari 2021

Ingebrekestellingen wegens te late implementatie

Ingebrekestellingen wegens te late implementatie

In het vierde kwartaal van 2020 zijn er 5 ingebrekestellingen wegens te late implementatie van richtlijnen van de Europese Commissie ontvangen:

Van EZK, zaak 2020/0547, mbt RL 2018/2002 (energie-efficiëntie)

Van IenW, zaak 2020/0462, mbt RL 2018/851 (afvalstoffen)
Van IenW, zaak 2020/0463, mbt RL 2018/852 (verpakking en verpakkingsafval)
Van IenW, zaak 2020/2342, mbt RL 2013/59/Euratom
Van JenV, zaak 2020/0548, mbt RL 2017/0828 (langetermijnbetrokkenheid aandeelhouders)

De Europese Commissie heeft in het vierde kwartaal van 2020 acht zaken wegens te late implementatie geseponeerd.

Van BZ/EZK, zaak 2019/0229, mbt RL 2019/514 (defensiegerelateerde producten)
Van FIN, zaak 2017/0398 mbt RL 2015/849 (witwassen / terrorismefinanciering)
Van FIN, zaak 2017/0488 mbt RL 2014/65 (Mifid II)
Van FIN, zaak 2017/0489 mbt RL 2016/1034 (Mifid II)
Van FIN, zaak 2020/0343 mbt RL 2019/2177 (Solvabiliteit II, Mifid II)
Van IenW, zaak 2019/0071 mbt RL 2016/2370 (spoorweginfrastructuur)
Van JenV, zaak 2018/0208 mbt RL 2016/681 (PNR)
Van LNV, zaak 2020/0345 mbt RL 2019/1985 (landbouw- en groentegewassen)

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok